

Б. Румянцев**ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ
ЯК КУЛЬТУРНО-ЦІННІСНИЙ ВИМІР СТАНОВЛЕННЯ МУЗИКАНТА**

У статті досліджується проблема професійної підготовки музиканта в умовах інтернаціоналізації вищої освіти. Актуальність теми зумовлена зростанням ролі міжнародної комунікації у сучасному освітньому просторі, що істотно впливає на зміст і організацію підготовки фахівців мистецького профілю. Інтернаціоналізація вищої освіти розглядається як системний процес інтеграції міжнародного та міжкультурного виміру в освітню діяльність, що визначає нові орієнтири розвитку освітніх програм та професійної підготовки музикантів. Метою статті є аналіз інтернаціоналізації як сучасного освітнього контексту підготовки музиканта та визначення структури його професійних компетентностей у межах міжнародної академічної взаємодії. У результаті дослідження визначено основні складові системи професійних компетентностей музиканта. Обґрунтовано, що ці компетентності формують інтегративну систему професійної підготовки музиканта, у якій інтеркультурний вимір виступає чинником взаємозв'язку та розвитку її складових. Інтеркультурні компетентності розглядаються у дослідженні як ключовий елемент наукової новизни, оскільки вони виходять за межі традиційного розуміння професійної підготовки музиканта. Йдеться не лише про знання різних музичних культур, а про здатність до міжкультурної комунікації, інтерпретаційної гнучкості та художнього діалогу. Посилення уваги до цього компоненту зумовлене тим, що інтернаціоналізація трансформує зміст освіти, орієнтуючи її на підготовку музиканта, здатного ефективно діяти у глобальному культурному середовищі. Встановлено, що інтернаціоналізація розширює культурний і професійний контекст музичної освіти, сприяє розвитку міжкультурної комунікації та формуванню здатності музиканта до діяльності у глобальному художньому середовищі. У цьому контексті інтернаціоналізація постає не лише як освітній або організаційний механізм, а як культурно-ціннісний вимір підготовки музиканта, що забезпечує взаємодію різних музичних традицій, виконавських шкіл і практик у сучасному міжнародному мистецькому просторі. Водночас культурно-ціннісний вимір інтернаціоналізації у контексті професійної підготовки музиканта залишається недостатньо висвітленим у науковій літературі, що зумовлює актуальність даного дослідження. Отже, інтернаціоналізація виступає важливим чинником оновлення змісту музичної освіти та формування сучасної моделі професійної підготовки музиканта.

Ключові слова: інтернаціоналізація, інтернаціоналізація музичної освіти, інтеркультурна взаємодія, інтеркультурні компетентності, музична культура, культурний обмін, міжнародна діяльність, міжнародні партнерства, Національна музична академія України імені П.І. Чайковського.

DOI 10.34079/2518-1343-2026-16-31-177-185

Це стаття відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND 4.0
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.uk>

Актуальність проблеми. Сучасний розвиток вищої освіти відбувається в умовах активної інтернаціоналізації, що зумовлює розширення міжнародної академічної взаємодії, взаємодії освітніх систем і формування глобального освітнього простору. Інтернаціоналізація дедалі більше впливає на зміст освітніх програм, організацію освітнього процесу та підходи до професійної підготовки фахівців. Для сфери музичної освіти цей процес має особливе значення, оскільки музичне мистецтво історично формувалося у просторі міжкультурної взаємодії. У таких умовах змінюється характер професійної підготовки музиканта, який дедалі частіше функціонує у міжнародному художньому середовищі. Це зумовлює необхідність осмислення інтернаціоналізації як культурно-ціннісного виміру музичної освіти та визначення її ролі у формуванні професійних компетентностей музиканта.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми інтернаціоналізації вищої освіти широко висвітлюються у сучасних наукових дослідженнях. Теоретичні засади інтернаціоналізації та її вплив на розвиток університетів розкрито у працях Ф. Альтбаха, Дж. Найт та Г. де Віта. Питання інтеркультурної взаємодії та її значення для музичної освіти досліджуються у працях Дж. Ласонен, де підкреслюється роль міжкультурної компетентності у професійній підготовці музикантів. Окремі аспекти інтернаціоналізації освітніх систем та її впливу на розвиток національних закладів вищої освіти аналізуються у працях І. Мигович. Водночас проблема формування професійних компетентностей музиканта розглядається у працях вітчизняних дослідників В. Бурназової та Н. Овчаренко, які досліджують структуру, зміст і педагогічні умови розвитку професійної компетентності. Значний внесок у дослідження професійної діяльності музиканта зроблено також Д. Беннеттом, який аналізує особливості функціонування музиканта у сучасному професійному середовищі.

Метою статті є аналіз інтернаціоналізації вищої музичної освіти як культурно-ціннісного виміру професійної підготовки музиканта та визначення структури його професійних компетентностей у контексті міжнародної академічної взаємодії.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтернаціоналізація вищої освіти у сучасному науковому дискурсі визначається як процес інтеграції міжнародного, міжкультурного або глобального виміру в цілі, функції та реалізацію освітньої діяльності (Knight, 2003, р. 2). Як зазначає Філіп Альтбах, «інтернаціоналізація охоплює конкретні політики й програми, що реалізуються урядами, академічними системами та інституціями, а також окремими підрозділами з метою реагування на глобалізацію або використання її можливостей» (Altbach, 2004, р. 6). Процес має системний характер, який реалізується з метою підвищення якості освіти й досліджень (de Wit, 2011, р. 6). Відповідно, цей процес набуває стратегічного значення для закладу вищої освіти та впроваджується у структуру освітніх програм, методику викладання освітніх компонентів, систему оцінювання результатів навчання й механізми забезпечення якості освіти. Таким чином, інтернаціоналізація стає внутрішнім чинником розвитку освітнього процесу, у межах якого підготовка фахівців орієнтується на функціонування у глобалізованому академічному та професійному середовищі. У цьому контексті інтернаціоналізація розглядається не лише як організаційна стратегія розвитку закладів вищої освіти, а як педагогічний і культурний механізм трансформації професійної підготовки музиканта.

У межах цього дослідження увага зосереджується передусім на системі вищої музичної освіти, яка історично сформувалася як окремий сегмент мистецької освіти та характеризується специфічною організацією професійної підготовки фахівців. Музичне мистецтво історично розвивалося в умовах міжкультурного обміну: методики, виконавські школи та репертуар формувалися у постійному діалозі різних культур. Це зумовлює природну відкритість мистецької освіти до міжнародних впливів. Водночас

сучасна інтернаціоналізація відрізняється від традиційних форм культурної взаємодії тим, що вона інституційно організована, інтегрована в установчі документи закладів вищої освіти та безпосередньо впливає на зміст освітніх програм. Інтенсифікація міжнародної взаємодії у сфері вищої освіти стала можливою завдяки розвитку транспортних, комунікаційних та інституційних механізмів міжнародного співробітництва.

Практична реалізація інтернаціоналізації у вищій освіті здійснюється через різні інструменти міжнародної академічної взаємодії: академічну мобільність здобувачів і працівників, участь у міжнародних освітніх та мистецьких ініціативах, реалізацію програм подвійних дипломів, міжнародну акредитацію освітніх програм, а також проведення майстер-класів, концертів, конференцій і творчих лабораторій за участю іноземних учасників освітнього процесу. Важливим чинником цього процесу є участь закладів вищої освіти у міжнародних професійних мережах та освітніх альянсах. Показовим прикладом інституційної взаємодії є діяльність Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Академія є членом низки міжнародних професійних мереж, зокрема Асоціації європейських консерваторій (Association Européenne des Conservatoires – AEC), асоціації Opera Europa та європейського університетського альянсу IN.TUNE. Участь у таких структурах сприяє включенню академії до міжнародних освітніх і творчих процесів, розширює можливості академічної мобільності та міжінституційної співпраці.

Міжнародний вимір поступово інтегрується у компетентнісну модель підготовки фахівця, визначаючи вимоги до його професійних компетентностей, комунікативної спроможності та здатності працювати у полікультурному середовищі. Інтернаціоналізація в такому розумінні стає чинником оновлення професійних стандартів і зміни освітніх орієнтирів. Для мистецької освіти це означає розширення культурного контексту професійної підготовки. Музикант сьогодні функціонує у глобальному художньому просторі, де перетинаються різні виконавські школи, інтерпретаційні та стильові традиції. Міжнародний досвід, участь у спільних проектах, академічна мобільність, співпраця з іноземними викладачами та здобувачами формують новий тип професійної взаємодії, що виходить за межі локального освітнього середовища. Професійна підготовка музиканта дедалі більше орієнтується на формування як фахових, так і загальних компетентностей, що забезпечують здатність фахівця працювати у полікультурному середовищі. Це передбачає не лише високий рівень виконавської майстерності, уміння працювати з музичним текстом і здійснювати інтерпретацію музичного матеріалу, а й розвиток комунікативних, інтеркультурних та рефлексивних умінь, необхідних для професійної взаємодії у глобальному мистецькому просторі. Як підкреслюють дослідники інтернаціоналізації вищої освіти, формування таких універсальних компетентностей є важливою умовою підготовки фахівців, здатних ефективно працювати у глобальному професійному середовищі та взаємодіяти з представниками різних культур (Mykhovych, 2019, p. 114).

Водночас інтернаціоналізація не повинна розглядатися як уніфікація або нівелювання національних особливостей мистецької освіти. Навпаки, вона має створювати умови для репрезентації власної культурної традиції в міжнародному академічному просторі вищої музичної освіти. Саме у цьому полягає її культурологічний потенціал: взаємодія культур відбувається не шляхом витіснення, а через діалог, співставлення та взаємне збагачення. У такому контексті музична освіта стає простором інтеркультурної комунікації, де професійна підготовка поєднується з формуванням культурної свідомості. Міжнародне співробітництво у сфері вищої освіти має ґрунтуватися на взаємній повазі, солідарності та розвитку міжкультурного діалогу (UNESCO, 2009, p. 4). Важливим інструментом інтернаціоналізації є участь здобувачів і

викладачів у програмах академічної мобільності Erasmus+, що забезпечує можливість освітнього та культурного обміну. Додаткові можливості професійної взаємодії створює участь музикантів академії у міжнародних оркестрових ініціативах, зокрема СЕМАН Orchestra та Erasmus Orchestra, які сприяють безпосередньому обміну виконавським досвідом між представниками різних музичних шкіл. Отже, інтернаціоналізація постає не лише як організаційна чи економічна стратегія, а як культурно-ціннісний процес, спрямований на формування простору взаєморозуміння та професійної взаємодії.

Таким чином, інтернаціоналізація вищої освіти формує новий освітній контекст професійної підготовки, у межах якого особливої актуальності набуває проблема визначення структури професійних компетентностей музиканта. У сучасній педагогічній науці професійна компетентність розглядається як інтегральна характеристика фахівця, що поєднує систему теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, професійного досвіду та особистісних якостей, необхідних для здійснення професійної діяльності (Ільязова, 2008, с. 28–31). Такий підхід підкреслює комплексний характер компетентності та її безпосередній зв'язок із результатами професійної підготовки. В умовах інтернаціоналізації професійна компетентність дедалі більше формується у контексті міжкультурної взаємодії та орієнтується на діяльність у глобальному художньому середовищі. Це актуалізує проблему визначення структури професійних компетентностей музиканта та їхнього розвитку в умовах інтернаціоналізації музичної освіти.

У сфері музичної освіти поняття професійної компетентності набуває особливої специфіки, що зумовлено багатовимірністю виконавської та педагогічної діяльності. Професійні компетентності музиканта формуються як складна система взаємопов'язаних компонентів, що охоплюють музично-теоретичні знання, музично-виконавські уміння та здібності, професійний досвід і значущі особистісні якості, необхідні для здійснення творчої діяльності (Бурназова, 2012, с. 16). Така структура відображає багаторівневий характер музичної діяльності, у якій поєднуються інтелектуальні, художні та комунікативні аспекти.

Узагальнення наукових підходів дає підстави розглядати професійні компетентності музиканта як інтегративну систему, у якій поєднуються когнітивні, виконавські, педагогічні та особистісні компоненти. Її формування відбувається у процесі поєднання теоретичної підготовки, виконавської практики, педагогічної діяльності та творчого досвіду. Взаємодія цих компонентів забезпечує цілісність професійної підготовки музиканта та визначає здатність фахівця до ефективної діяльності у різних сферах музичної практики.

До основних складових системи компетентностей музиканта належать:

1. Виконавська компетентність пов'язана зі здатністю до художньої інтерпретації музичного твору, володінням виконавською технікою, навичками сценічної діяльності та здатністю до творчого осмислення музичного матеріалу. Вона забезпечує реалізацію музиканта як виконавця та є основою його професійної діяльності;

2. Теоретична компетентність передбачає володіння системою знань про закономірності музичної мови, стилістичні особливості музичних епох, принципи музичної форми, гармонії та аналізу музичного твору. Вона створює інтелектуальне підґрунтя для глибокого розуміння музичного матеріалу та його інтерпретації;

3. Педагогічна компетентність характеризує здатність музиканта до передавання професійного досвіду, організації освітнього процесу та формування музичних здібностей здобувачів. Для багатьох музикантів педагогічна діяльність є важливою

складовою професійної реалізації, що зумовлює необхідність поєднання виконавської та педагогічної підготовки;

4. Інтелектуальна компетентність пов'язана зі здатністю до аналітичного мислення, рефлексії та творчого вирішення професійних завдань. Інтелектуальна компетентність розглядається як професійно-особистісне утворення, що базується на поєднанні інтелектуальних здібностей, цінностей інтелектуальної діяльності та здатності використовувати набуті знання і досвід для вирішення складних завдань професійної діяльності (Овчаренко, 2021, с. 30);

5. Комунікативна компетентність забезпечує здатність до професійної взаємодії у творчому колективі, участі в ансамблевому музикуванні, педагогічному спілкуванні та міжособистісній комунікації у професійному середовищі. Вона відіграє важливу роль у процесі музичної інтерпретації, що часто передбачає колективні форми творчої діяльності;

6. Особистісна компетентність пов'язана з розвитком професійної мотивації, творчої ініціативи, відповідальності, здатності до саморозвитку та художнього самовираження. Вона визначає індивідуальний стиль діяльності музиканта та сприяє його професійному становленню.

Сучасна професійна діяльність музиканта характеризується багатофункціональністю та поєднанням різних видів діяльності. Дослідження показують, що музиканти використовують у професійній практиці кілька типів професійних навичок, серед яких виконавська діяльність, викладання, управлінські та комунікаційні функції (Bennett, 2008, p. 108). Така багатогранність професії зумовлює необхідність формування комплексної системи фахових компетентностей, яка створює підґрунтя для її подальшого розвитку в умовах інтернаціоналізації музичної освіти та функціонування музиканта у глобальному художньому середовищі.

Узагальнення наукових підходів дозволяє розглядати професійну компетентність музиканта як інтегративну систему взаємопов'язаних компетентностей, що функціонують у єдиному професійному просторі музичної діяльності. У цій системі виконавська, теоретична, педагогічна, інтелектуальна, комунікативна та особистісна компетентності не існують ізольовано, а перебувають у постійній взаємодії, забезпечуючи цілісність професійної підготовки. Такий підхід дає змогу розглядати структуру професійної компетентності музиканта як багаторівневу систему, у межах якої різні групи компетентностей взаємодоповнюють одна одну та формують основу для подальшого розвитку фахівця у сучасному музичному середовищі.

Розглянута структура професійних компетентностей музиканта набуває нових характеристик у контексті інтернаціоналізації вищої освіти. Міжнародна академічна взаємодія розширює професійне середовище діяльності музиканта та зумовлює інтеграцію інтеркультурного виміру у систему його професійної підготовки. У цьому контексті інтеркультурна взаємодія виступає не окремим елементом підготовки, а чинником, що поєднує різні групи професійних компетентностей і сприяє їхньому комплексному розвитку.

Емпіричним підтвердженням зазначених положень щодо ролі інтеркультурного виміру у формуванні професійних компетентностей музиканта є міжнародні освітньо-творчі проекти, що передбачають безпосередню участь здобувачів у полікультурному середовищі. Зокрема, у межах міжнародної ініціативи CEMAN Orchestra, що реалізується за участі Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та Консерваторії імені Джузеппе Тартіні (м. Трієст, Італійська Республіка), створюються умови для спільної роботи студентів різних країн у форматі ансамблевого музикування та оркестрової гри. Участь у проекті передбачає включення здобувачів у реальне міжнародне професійне середовище, де вони взаємодіють із представниками

різних виконавських шкіл і культурних традицій, працюють під керівництвом провідних диригентів та набувають досвіду колективного музикування в інтеркультурному контексті. Така діяльність сприяє розвитку комунікативної, виконавської та інтеркультурної компетентностей, а також формує здатність до адаптації у різних художніх середовищах. Досвід реалізації подібних міжнародних проектів підтверджує, що інтернаціоналізація виступає не лише організаційною характеристикою освітнього процесу, а й безпосереднім середовищем формування професійних компетентностей музиканта. У результаті формується здатність музиканта адаптуватися до різних культурних контекстів, співпрацювати у міжнародному творчому середовищі та інтегрувати різні художні підходи у власну професійну практику.

У контексті інтернаціоналізації особливої ваги набуває здатність музиканта до взаємодії у полікультурному середовищі. Професійна діяльність у міжнародному художньому просторі передбачає комунікацію з представниками різних культурних традицій, участь у міжнародних творчих проектах, інтерпретацію музичних творів різних стилевих та культурних контекстів. У зв'язку з цим структура професійних компетентностей музиканта доповнюється інтеркультурним виміром, що забезпечує здатність фахівця до професійної взаємодії у міжнародному художньому середовищі.

Дослідження у сфері музичної освіти підкреслюють важливість інтеркультурної компетентності як складової професійної підготовки музиканта. Мультикультурна компетентність розглядається як важливий елемент музичної експертизи, що сприяє розумінню різних музичних традицій та культурних контекстів (Lasonen, 2010, р. 46). Формування такої компетентності передбачає не лише ознайомлення з різними музичними культурами, а й розвиток здатності до міжкультурної комунікації, відкритості до різноманіття художніх практик та усвідомлення культурної специфіки. У цьому контексті інтеркультурний вимір розглядається не як окрема компетентність, а як інтеграційний чинник розвитку всієї системи професійної підготовки музиканта.

Важливу роль у цьому процесі відіграють різні форми міжнародної академічної взаємодії, зокрема академічна мобільність, участь у міжнародних освітніх і творчих проектах, проведення спільних концертів, майстер-класів і творчих лабораторій. Такі форми діяльності створюють умови для безпосереднього обміну професійним досвідом, знайомства з різними виконавськими школами та педагогічними традиціями. У результаті формується здатність музиканта адаптуватися до різних культурних контекстів, співпрацювати у міжнародному творчому середовищі та інтегрувати різні художні підходи у власну професійну практику.

Водночас процес інтернаціоналізації у сфері музичної освіти має виразний культурологічний вимір. Музичне мистецтво історично функціонує як форма міжкультурної комунікації, у якій відображаються особливості різних культурних традицій, стилів і художніх систем. Участь у міжнародних освітніх та творчих проектах сприяє не лише професійному зростанню музиканта, а й розширенню його культурного досвіду, формуванню здатності до інтерпретації музичних явищ у ширшому культурному контексті. Така взаємодія різних музичних традицій створює умови для глибшого осмислення власної культурної ідентичності та сприяє розвитку відкритості до художнього різноманіття сучасного музичного світу.

Висновки. Інтернаціоналізація вищої освіти є важливим чинником трансформації сучасного освітнього середовища. У результаті дослідження встановлено, що інтернаціоналізація формує новий культурний і професійний контекст підготовки музиканта. Міжнародна академічна взаємодія, участь у спільних освітніх і творчих ініціативах, академічна мобільність та співпраця з іноземними фахівцями сприяють взаємному збагаченню виконавських і педагогічних традицій у процес

професійної підготовки. Визначено, що система професійних компетентностей музиканта має інтегративний характер і включає виконавську, теоретичну, педагогічну, інтелектуальну, комунікативну та особистісну складові. У контексті інтернаціоналізації ці компетентності доповнюються інтеркультурним виміром, що забезпечує здатність музиканта до діяльності у міжнародному художньому середовищі. Отже, інтернаціоналізація вищої музичної освіти постає як культурно-ціннісний вимір підготовки музиканта, що сприяє розширенню його професійного та культурного досвіду. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням моделей формування професійних компетентностей музикантів у контексті міжнародних освітніх практик.

Бібліографічний список

- Altbach, P.G., 2004. Globalization and the University: Myths and Realities in an Unequal World. *Tertiary Education and Management*, 10(1), pp. 3–25.
- Bennett, D., 2008. *Understanding the Classical Music Profession: The Past, the Present and Strategies for the Future*. 1st edn. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315549101>.
- de Wit, H., 2011. Internationalization of Higher Education: Nine Misconceptions. *International Higher Education*, 64, pp. 6–7.
- Knight, J., 2003. Updating the Definition of Internationalization. *International Higher Education*, 33, pp. 2–3.
- Lasonen, J., 2010. Internationalization of Higher Education: A Case Study on College Music Teachers' Intercultural Expertise. *International Education*, 40(1), pp. 45–58. Available at: <https://trace.tennessee.edu/internationaleducation/vol40/iss1/5> (дата звернення: 27 лютого 2026).
- Myhovich, I., 2019. Qualitative Aspect of Internationalization in Ukrainian Higher Education. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 6(1), pp. 113–120. Available at: <http://hdl.handle.net/123456789/1390> (дата звернення: 27 лютого 2026).
- UNESCO, 2009. World Conference on Higher Education: *The New Dynamics of Higher Education and Research for Societal Change and Development*. Communiqué (8 July 2009). Paris: UNESCO.
- Бурназова, В.В., 2012. Професійна компетентність музиканта-інструменталіста: зміст, структура, методи розвитку. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету*, 3, с. 16–22.
- Ільязова, М.Д., 2008. Компетентність, компетенція, кваліфікація – основні напрямки сучасних досліджень. *Наукові дослідження в освіті*, 1, с. 28–31.
- Овчаренко, Н., 2021. Формування інтелектуальної компетентності майбутніх педагогів-музикантів у процесі методологічної діяльності. *The Scientific Heritage*, 75(3), с. 29–33.

References

- Altbach, P.G., 2004. Globalization and the University: Myths and Realities in an Unequal World. *Tertiary Education and Management*, 10(1), pp. 3–25.
- Bennett, D., 2008. *Understanding the Classical Music Profession: The Past, the Present and Strategies for the Future*. 1st edn. London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315549101>.
- Burnazova, V.V., 2012. Profesiina kompetentnist muzykanta-instrumentalista: zmist, struktura, metody rozvytku [Professional competence of a musician-instrumentalist:

- content, structure, methods of development]. *Zbirnyk naukovykh prats Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, 3, pp. 16–22. (in Ukrainian).
- de Wit, H., 2011. Internationalization of Higher Education: Nine Misconceptions. *International Higher Education*, 64, pp. 6–7.
- Ilyazova, M.D., 2008. Kompetentnist, kompetentsiia, kvalifikatsiia – osnovni napriamky suchasnykh doslidzhen [Competence, competency and qualification – the main directions of modern research]. *Naukovi doslidzhennia v osviti*, 1, pp. 28–31. (in Ukrainian).
- Knight, J., 2003. Updating the Definition of Internationalization. *International Higher Education*, 33, pp. 2–3.
- Lasonen, J., 2010. Internationalization of Higher Education: A Case Study on College Music Teachers' Intercultural Expertise. *International Education*, 40(1), pp. 45–58. Available at: <https://trace.tennessee.edu/internationaleducation/vol40/iss1/5> (Accessed: 27 February 2026).
- Myhovych, I., 2019. Qualitative Aspect of Internationalization in Ukrainian Higher Education. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 6(1), pp. 113–120. Available at: <http://hdl.handle.net/123456789/1390> (Accessed: 27 February 2026).
- Ovcharenko, N., 2021. Formuvannia intelektualnoi kompetentnosti maibutnikh pedahohiv-muzykantiv u protsesi metodolohichnoi diialnosti [Formation of intellectual competence of future music teachers in the process of methodological activity]. *The Scientific Heritage*, 75(3), pp. 29–33. (in Ukrainian).
- UNESCO, 2009. *World Conference on Higher Education: The New Dynamics of Higher Education and Research for Societal Change and Development*. Communiqué (8 July 2009). Paris: UNESCO.
- Дата першого надходження статті: 04.04.2026 р.
- Дата прийняття статті до друку після рецензування: 26.04.2026 р.
- Дата публікації: 29.04.2026 р.

B. Rumiantsev

INTERNATIONALISATION OF HIGHER MUSIC EDUCATION AS A CULTURAL CONTEXT OF MUSICIANS' PROFESSIONAL FORMATION

The article examines the issue of professional training of musicians in the context of the internationalisation of higher education. The relevance of the topic is determined by the growing role of international communication within the contemporary educational space, which significantly influences the content and organisation of the training of specialists in the field of the arts. The internationalisation of higher education is considered as a systemic process of integrating international and intercultural dimensions into educational activities, shaping new orientations in the development of educational programmes and in the professional preparation of musicians. The aim of the article is to analyse internationalisation as a contemporary educational context for the training of musicians and to identify the structure of their professional competences within the framework of international academic interaction. The study identifies the main components of the system of professional competences of a musician. It is substantiated that these competences form an integrative system of professional training in which the intercultural dimension acts as a factor connecting and developing its various components. The study demonstrates that internationalisation broadens the cultural and professional context of music education, encourages the development of intercultural communication, and contributes to the formation

of a musician capable of operating within a global artistic environment. Intercultural competences are regarded in this study as a key element of scientific novelty, as they go beyond the traditional understanding of a musician's professional training. This refers not only to knowledge of different musical cultures, but also to the ability to engage in intercultural communication, interpretative flexibility and artistic dialogue. The increased focus on this aspect stems from the fact that internationalisation is transforming the content of education, orienting it towards training musicians who are capable of functioning effectively within a global cultural environment. In this perspective, internationalisation appears not only as an organisational or educational mechanism but also as a cultural and value-based dimension of musicians' professional development, ensuring interaction between different musical traditions, performance schools, and artistic practices within the contemporary international artistic space. At the same time, the cultural and value-based dimension of internationalisation in relation to the professional training of musicians remains insufficiently explored in academic literature, which determines the relevance of the present study. Thus, internationalisation acts as an important factor in renewing the content of music education and shaping a modern model of professional training for musicians.

Keywords: *internationalisation, internationalisation of music education, intercultural interaction, intercultural competences, musical culture, cultural exchange, international activities, international partnerships, Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music.*